

RIDDERKERK, 1 Mei 1946.

A.C. Boekhoud

Aan den Heer Th. Dirks.  
Schouwbroeksche weg 65.  
E I N D H O V E N .

Heden kwam ik in het bezit van je brief van 25 April 1946. Hoewel ik eigenlijk weinig tijd heb en uit principe niet veel gevoel voor het streven om alles in boeken vast te leggen. Maar om als eenigste niet uit den toon te vallen, zal ik mijn heinneringen hieronder laten volgen. Bijzondere heldendaden zijn in VELDHoven niet verricht. De gegeven opdrachten zijn nauwkeuring uitgevoerd en een ieder heeft naar beste krachten gehandeld. Ik hoop da ook, dat je met mijn herinneringen zult kunnen volstaan. Mochten er eenige vergissingen of foutieve feiten in staan vermeld, dan verzoek ik je deze te verontschuldigen en te verbeteren.

Verslag P.A.N. Rayon VELDHoven van Juni 1944  
tot 24 September 1944, op welke datum de P.A.N.  
overging in de N.B.S. District EENDHOVEN, Afd.  
BALUWE JAGERS.

In den zomer van 1944, vlak na de invasie in NORMANDEE, werd er in den kring van illegale werkers "De Kempen", die behorende tot de L.O., zich uitsluitend bemoeiden met onderduikers en daarmede verband houdende werkzaamheden, gesproken over de oprichting van een soort organisatie, die partisanen-werkzaamheden zou verrichten. Door een collega werd mij gevraagd, of ik bereid was een dergelijke organisatie te stichten te VELDHoven. Ik heb mij daartoe in principe bereid verklaard en voegde er aan toe, dat ik gaarne een onderhoud daarover zou hebben met de betrokken leiders, teneinde hen eenige vragen dienaangaande te stellen en de zaak nuchter te bekijken. Er was namelijk niets. Geen wapenen, geen kleeding, geen schoeisel enz.

Korten tijd later had ik dienaangaande een onderhoud met een zekeren FRITS, die later de Districts-Commandant van de P.A.N. te EINDHOVEN bleek te zijn. Alles was zoo voorbereid, dat vergissingen ~~niks~~ in den persoon onmogelijk waren. Het onderhoud had plaats in mijn woning te VELDHoven. Na dit onderhoud verklaarde ik mij bereid een organisatie als bovenvermeld te stichten, hoewel ik verschillende bezwaren had en mij niet aan den indruk kon ontworstelen, dat de moeilijkheden te vluchtig werden bekeken, terwijl ook de eischen voor de te verrichten werkzaamheden in verband met het gebrek aan kleeding, wapens geoefendheid en macht van den tegenstander hoog, zeer hoog waren gesteld.

Uit het onderhoud was mij gebleken, dat de bedoeling was de oprichting van een organisatie, die regelmatig gewapend verzet en sabotage zou pligen tegen den bezetter om zijn oorlogspotentieel zooveel mogelijk te beschadigen en zoo mogelijk te vernielen. Tot handeling zou eerst worden overgegaan, wanneer daartoe uit EINDHOVEN het bevel werd gegeven. Dit was dus een zuivere partisanen-actie. Vandaar ook de naam P.A.N. Deze organisaties zouden overal worden opgericht en uiteindelijk staan onder den bevelhebber der Binnelandsche Strijdkr. Z.K.H. Prins BERNHARD.

De actie zou aanvangen, wanneer de geallieerden de grenzen van het land naderden en de bevrijding aanstaande was. Naar mijn meening was de actie, waarvoor de stichting van de P.A.N. bedoeld was, dus voor korten tijd. Voor deze eigenlijke actie zouden allerlei kleine opdrachten worden uitgevoerd om de leden te wennen aan hun taak en

de goefendheid te vergrooten. In deze korte periode zou een partisaanactie veel schade kunnen berokkenen aan den bezetter, terwijl ook op verschillende manieren hulp aan de bondgenooten kon worden verleend door nauwkeurige inlichtingen te verstrekken over de sterkte en de bewegingen van den vijand, geschutopstellingen enz. Naar deze algemeene richtlijnen moest de organisatie worden opgebouwd.

Tot op dat tijdstip had geen enkele organisatie in Oost-Brabant zich deze actie ten doel gesteld. Wel was er reeds geruimentijd een O.D., doch volgens de bescheiden en opvattingen zou deze pas tot actie komen, nadat de algeheele bevrijding een feit was geworden. Zij zou zich dan belasten met de handhaving van de orde en rust.

Uit ingewonnen inlichtingen bleek mij, dat er in de gemeente VELDHOVEN geen plaatselijke afdeling van de O.D. bestond noch zou worden opgericht. Wel waren enkele inwoners aangesloten bij de O.D., doch deze waren bestemd voor optreden in EINDHOVEN. Tevens bestond er geen enkele andere organisatie op dit terrein.

De bedoeling was de vorming van een rayon van de P.A.N. Dit rayon zou ressorteeren onder het district EINDHOVEN. Een rayon zou bestaan uit secties en groepen. Enkele groepen moesten bestaan uit oud-militairen, terwijl ook burgers konden deelnemen aan de burgerverzetsgroepen. De gemeente VELDHOVEN bestond uit vier kerkdorpen. Dit waren Veldhoven, Meerveldhoven, Zeelst en Oerle.

Om in ieder kerkdorp tot groepen-vorming te komen, heb ik contact gezocht met enkele personen, die in een of meer der kerkdorpen goed bekend waren en het vertrouwen van de te bewerken personen genoten. Daar ik als politiemann in Veldhoven fungeerde en ook mijn kennissenkring op dit gebied zeer beperkt was, moest ik de groepsvorming aan deze personen overlaten. Deze hebben zich uitmuntend van hun taak gekweten. Dit waren Andre Schats, Henk Smets, de Luitenant Tendijck, Pekelharing en Jos. van der Heyden. Zoo begon de vorming van de groepen in de gemeente VELDHOVEN.

In het kerkdorp VELDHOVEN werd een sectie gevormd door HENK SMET. Hij vormde onmiddellijk drie militairen-groepen en een burgerverzetsgroep. Als Groeps-Commandanten traden op Hein van de Hurk, Toon Habraken, Cor Hoeks, Tini Habraken.

In Oerle en Meerveldhoven konden slechts gemengde groepen worden gevormd. In Oerle onder leiding van Jos. v.d. Heiden en in Meerveldhoven onder leiding van A. Dassen. In Zeelst werden drie groepen gevormd onder leiding van Lt. Tendijck. Als vervangend rayons-cdt. trad op Andre Schats en als wapenspecialist en cdt. van de burgerverzetsgroepen Pekelharing. De groepsvorming in Zeelst geschiedde door Schats. Deze werkte in Zeelst mede aan een bestaande verzetsgroep en was daardoor goed ingevoerd. Hij vormde twee militaire groepen en een burgerverzetsgroep. Meergenoemde Pekelharing was tevens specialist in wapenkunde.

Zoo was na korten tijd het rayon P.A.N. gevormd. Voorloopig waren er geen samenkomsten. Ieder kwam slechts in aanraking met zijn Groep en Sectie-Commandant en enkele andere leden. Op papier was de zaak klaar. Een en ander werd aan Prits gemeld; namen mochten niet worden genoemd. De leden werden met letters en cijfers aangeduid, zoodat de totale sterkte toch bekend was bij het Hoofdkwartier.

Er kwam nu een tijd van wachten en oefenen. Bepaalde opdrachten, welke noodwendig uitgevoerd moesten worden, kwamen niet.

Als oefeningen werden verricht de controles op het verkeer van de Duitse weermacht, waarnemingen op het vliegveld Eindhoven enz. Tevens werd deze tijd benut om de doelstellingen van de P.A.N. aan ieder lid wat duidelijker en vollediger uiteen te zetten. Hierbij bleken er twee stroomingen in de organisatie te zijn:

1. Een deel, dat zich beschikbaar stelde voor alle mogelijke opdrachten ongeacht het daaraan verbonden gevaar. Dit waren meestal de jongeren en ongehuwden, hoewel ook enkele ouderen zich hiervoor

beschikbaar stelden. 7

2. Een groep, die zich beschikbaar stelde voor het uitvoeren van opdrachten, waaraan altijd wel eenig gevaar kleefde, doch dit zoo klein mogelijk wilden houden.

Om deze reden werd uit het rayon een gevarengroep gevormd, die zich beschikbaar stelde voor alle opdrachten. Deze groep stond onder leiding van Pekelharing en Schats. Daarnaast werd een groep gevormd voor verzets - opdrachten met geringe gevaren.

In Augustus 1944 kwam de organisatie aldaar geheel tot actie. Daarvoor was alles nog min of meer persoonlijk inzicht geweest. Nu kwamen de opdrachten. Bovendien werd bepaald, dat er nu dagelijksche rapporten moesten worden ingezonden aan het Districtsbureau te EINDHOVEN over de verichte werkzaamheden. Nog steeds waren er de navolgende moeilijkheden:

- a. Gebrek aan wapens en geoefendheid.
- b. Gebrek aan uniforme kleeding en behoorlijk schoeisel.
- c. De nog nimmer vastgestelde rechtspositie van de leden van de organisatie.

Voor het kleedingvraagstuk kwam een gedeeltelijke oplossing door de verstrekking van blauwe overalls met dito veldmuts. Tevens werden banden verstrekt met het opschrift P.A.N. Een punt van bespreking heeft nog uitgemaakt het afwijken van deze band van de door Z.K.H. Prins BERNHARD bepaalde kleur en kenmerking.

Door verschillende meisjes, die koerier-diensten verrichtten werden de overalls en banden naar VELDHOVEN gebracht vanaf het Districtsbureau te EINDHOVEN. Eind Augustus 1944 werden deze overalls uitgereikt.

Gedurende de periode, waarin nog geen opdrachten vanuit EINDHOVEN werden verstrekt, werden door de verschillende groepen diensten verricht ter oefening en gewenning:

- a. Regelmatig werd de sterkte van de in de gemeente VELDHOVEN en omgeving gelegerde Duitse troepen gecontroleerd, alsmede werd vastgesteld de benaming en nummer van het legeronder-deel.
- b. Er werden dag- en nacht controles gehouden op het verkeer van de Duitse weermacht en zoo mogelijk werd hier of daar een lekbandje veroorzaakt of andere stoornis toegebracht.

Begin September 1944 naderden de geallieerden de Nederlandsche grens en begon de groote Duitse terugtocht uit BELGIE door NEDERLAND naar DUITSCHLAND. In deze periode kwamen de eerste bepaalde opdrachten tot sabotage. Toen kon ik niet meer volstaan met de tot dusver feitelijk individuele of groepsgewijze inzet van de P.A.N.-leden.

Er werden Sectie-Posten en een Commandopost ingericht. De Commandopost werd gevestigd te VELDHOVEN in de woning van SCHATS in de ~~Kruisstraat~~ Dorpstraat 25. De Sectiepost te Zeelst werd gevestigd in de woning van Luitenant Tendijck, Heuvel 10 te ZEELST. De post te OERLE werd ingericht in de woning van Jos. van der Heyden in de Nieuwe Kerkstraat te OERLE, terwijl te Meerveldhoven een commandopost werd ingericht in de pastorie, die door de Duitschers was gevorderd geweest. Tusschen deze posten werden vaste koeriersdiensten onderhouden, terwijl altijd koeriers beschikbaar werden gehouden voor onverwachte boodschappen. Opdrachten, resultaten van uitgevoerde opdrachten en andere bevindingen werden tweemaal per dag gemeld aan de Commandopost. Dagelijks werden dagrapporten verzonden naar EINDHOVEN.

Vanaf dit tijdstip was de geheele compagnie in touw en werd aan ander werk niet meer gedacht. De tot nu toe als oefeningen gehouden diensten werden ernst. De verkeerscontroles op alle wegen

die naar de Belgische grens en naar het Vliegveld EINDHOVEN leidden werden nauwkeurig en grondig uitgevoerd.

- b. Op al deze wegen werd materiaal uitgestrooid ter vernieling of beschadiging van de banden van motorvoertuigen. Hiertoe dienden glasscherven (flesschen, prikkeldraad, moffenklemmen)? Deze actie had redelijk succes, daar meerdere lekke banden werden geconstateerd, meestal in de nabije omgeving van de plaatsen, waar het uitstrooie had plaats gevonden. Het is voorgekomen, dat op den weg tusschen de gemeente VELDHOVEN en EERSEL, onder de gemeente EERSEL, een behoorlijk aantal voertuigen stond met geteisterde banden.
- c. Een groote moeilijkheid was het bemachtigen van wapens. Hiertoe werden strooptochten ondernomen naar het nog steeds door de Duitschers bezette vliegveld EINDHOVEN. Kisten handgranaten, geweren, munitie, machinepistolen en pantservuisten werden bemachtigd. We begonnen met 5 pistolen, die eigendom waren van bepaalde leden. Toen de bevrijding daar was, hadden we zeven mitrailleurs (5 lichte en 2 zware), ongeveer 30 geweren en een groote voorraad handgranaten (Ik schat ongeveer 500 stuks). De Sectie- en Groepscommandanten waren toen allemaal bewapend met een pistool, revolver of machinepistool. De vrouwen van enkele leden (in het bijzonder mevrouw PEKE HARING) gingen met de kinderwagen naar het vliegveld en vervoerde ~~xxx~~ wapens en munitie onder het bedje in de kinderwagen.
- d. Met de gewonnen wapens werd actie gevoerd tegen kleine groepjes Duitsche militairen met het gevolg, dat 19 Duitsche militairen werden krijgsgevangen gemaakt en op 20 September 1944 overgegeven aan de geallieerden te EINDHOVEN. (ik meen, dat daartoe de Don Bosco school was ingericht). Bij deze acties werden tevens een auto en enkele mitrailleurs buitgemaakt.
- e. Door patrouilles werden tochten ondernomen naar de Belgische ~~xxx~~ grens om contact te zoeken met de geallieerden, die de Nederlandse grens naderden. Dit contact werd inderdaad bereikt. Hiertoe moest een cordon van Duitsche wachten, die erg schietgraag waren, worden gepasseerd. Op deze wijze werden allerlei berichten uit de Kempen overgebracht betreffende de sterkte van de aldaar gelegerde Duitschers, het verkeer en de soorten onderdeelen en alles wat van belang werd geacht.

Omstreeks 6 September 1944 kwamen twee koeriers van de O.D. uit Zuid-Holland aan mijn woning. Zij hadden opdrachten en inlichtingen bij zich. Zij verzochten mij hen over de grens te leiden. Door een patrouille van de P.A.N. zijn ze naar de Engelschen in België gebracht.

Als bijzonderheid kan nog worden vermeld, dat aan al de acties tegen de Duitschers werd deelgenomen door twee Canadeesche piloten, die vertoefd hadden in de woning van Luitenant Tendijck. Zij waren ingedeeld bij de Sectie Zeelst.

Zoo verliepen al de dagen van de eerste helft van de maand September 1944. Afwisselend werden acties ondernomen met min of meer geluk. Het personeel verrichtte regelmatig hun diensten. Altijd werden opnieuw mogelijkheden bedacht om afbreuk te doen aan den vijand.

Tevens werd in deze tijd het schema ontworpen voor de actie na de bevrijding. Deze organisatorische werkzaamheden werden grootendeels verricht met behulp van "Anton" van de L.O. Hoewel geen lid, stelde hij zich voor dit werk beschikbaar, daar het L.O. werk in die periode grootendeels stil lag. Verder dienen hier te worden vermeld WIGER DE VRIES en NELLY VAN DE BIGGELAAR, die ontzettend lange dagen werkten om de zaak op papier in orde te krijgen. Een en ander heeft zijn vruchten afgeworpen na de bevrijding. De P.A.N. ging over in de "Blauwe Jagers". Van het begin af is de VIE Compagnie te VELDHOVEN goed georganiseerd geweest, hetgeen meermalen door Henk, Commandant va

de Blauwe Jagers, tegen mij is gezegd.

Zoo naderde 18 September 1944. Op Zondag 17 September 1944 trok de groote invasie-luchtvloot over VELDHOVEN. Een bombardement op het vliegveld EINDHOVEN eischte in ZEELST 22 dooden, terwijl eenige boerderijen en huizen werden verwoest en beschadigd. Op 18 September 1944 kwamen de eerste verkenningsauto's van de geallieerden in Meerveldhoven. Via Zeelst en Oerle verlieten zij de gemeente. Op dien dag om 20. uur werd de mobilisatie van de P.A.N. afgekondigd. Tot op dat tijdstip was het optreden nog steeds in het geheim geweest. Het mobilisatiebevel werd niet afgekondigd op een bepaald tijdstip in opdracht van Eindhoven, daar het vaststellen van dit tijdstip afhing van de omstandigheden en bepaald zou worden door den Rayons-Commandant. Op dien avond werden de diensten besproken met het personeel en trad men openlijk naar buiten op. Een uur na de afkondiging van de mobilisatie was het geheele rayon geregeld en gingen de eerste groepen in dienst.

Op den volgenden dag kwamen de eerste colonnes door het dorp en was de bevrijding een feit. Verschillende leden van de P.A.N. gingen met de colonnes mede om als gids te dienen. De wegen werden vrijgehouden door de politie in samenwerking met de P.A.N.

Vanaf dit tijdstip werden de diensten bepaald door de omstandigheden. Bij den aanvraag voor bepaalde diensten werden zoo veel leden vereischt, dat al spoedig bleek, dat er te weig menschen beschikbaar ware. Daarom werden de eerste dagen een aantal menschen aangenomen. Dit waren niet de beste krachten, want dan zouden ze eerder als lid zijn toegetreden. Met deze nieuwe leden werden de Groep Meerveldhoven en Oerle uitgebreid tot een sectie. Deze sectie Meerveldhoven werd ~~uitgebreid~~ gestationneerd te VELDHOVEN. De totale sterkte bedroeg toe ongeveer 126 man.

De bevrijding bracht veel moeilijkheden mede, die overal toezicht eischten. De politie te VELDHOVEN was te klein in sterkte om al deze taken te vervullen. Wel was de politie in zijn geheel volkomen betrouwbaar gebleken, zoodat zij haardiensten bleef verrichten.

De politie bestond uit 8 man. Voor de arrestatie van N.S.B.'ers werden 8 arrestatieploegen gevormd, bestaande uit 3 man. De leiding berustte bij een politiemann. Zoo werden onregelmatigheden voorkomen. De N.S.B.'ers en landverraders werden geïnterneerd in het R.K. Vereenigingsgebouw te VELDHOVEN. De organisatie van de bewaking, de voeding en alles geschiedde door de P.A.N. Dank zij de voortreffelijke kwaliteiten van HENK SMETS op organisatorisch gebied verliep dit alles voortreffelijk. De voeding werd bereid door de zusters van het Liefdesgesticht te VELDHOVEN. De levensmiddelen werden bijeengezameld door de P.A.N.

Tegelijk werd de Commandopost te VELDHOVEN verplaatst naar het perceel Locht 27. Dit was een woning, die behoorde bij de Kousenfabriek "De Kroon" en was tot de nadering van de geallieerden bewoond door den Rijksduitscher MULLER. Deze had met zijn gezin de vlucht genomen. Hier werd een bureau ingericht voor den administrateur, de Wachtcommandant ~~taxi~~, de Wacht, de foudrier en een lokaal voor personeel, dat beschikbaar moest zijn en geen buitendienst had. Voor deze localiteiten werd ook fabrieksruimte gebruikt. Later zijn er geïnterneerden overgebracht naar de Kousenfabriek.

Daar er geen richtlijnen waren voor de arrestaties, beperkten wij ons tot uitgesproken N.S.B.'ers. Eenige dagen later kwam de Algemeene Lastgeving van den C.S.M.G. Op grond van deze ~~arrestaties~~ lastgeving werden nog enkele arrestaties verricht. Alleen hebben wij ons verzet tegen het kaalknippen van de "Moffenmeiden", daar dit door ons als onwaardig werd beschouwd. Op 24 September 1944 droegen wij onze arrestanten over aan "Eindhoven", alwaar zij werden ingesloten in de Dons Boscoschool. De door ons gearresteerde "Moffenmeiden" hebben wij spoedig losgelaten.

De ingel<sup>verde</sup> radiotoestellen werden door ons bewaakt. Het terugge~~geven~~ aan den eigenaar geschiedde onder ons toezicht.

In de nachturen werden wachtdiensten geloopt met de Engelsen. Wij/~~xiama~~ immers als een bevrijd eiland temidden van de Moffen. Dagelijks werden acties ondernomen tegen groepjes rondzwervende Moffen. Er werden verschillende krijgsgevangenen gemaakt. Bij een der gevechten door de P.A.N. te STEENSEL werd een Mof gedood en er werden er twee gewond. De gewonden zijn verpleegd in het Liefdesgesticht te VELDHoven en later overgegeven aan de geallieerden. De gesneuvelde Duitscher is met militaire eer door ons begraven op het R.K. Kerkhof te VELDHoven, nadat de verschillende plechtigheden in de R.K. Kerk hadden plaats gehad.

Verder gingen dagelijks leden van de P.A.N. mede met de Engelsen als gidsen. Door een Groep van de P.A.N. werd deelgenomen aan een vuurgevecht tegen de Duitschers, die het dorp Wintelre nog bezet hielden.

Ook de diensten op den weg, teneinde deze vrij te houden voor het buitengewone drukke geallieerde verkeer over de wegen in VELDHoven eischten dagelijks een groote groep menschen.

Zoo verliep de eerste week. Het naast elkaar bestaan van diverse organisaties leidde elders tot moeilijkheden. Van hoogerhand kwam de oplossing. De P.A.N., de O.D. en het R.V.V. werden opgeheven. Uit deze drie organisaties ontstonden de Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten. Voor VELDHoven eindigde het bestaan van het Rayon P.A.N. op 24 September 1944.

Rest mij nog te noemen de voorbeeldige samenwerking van de politie, personeel van de gemeente-secretariaat en de P.A.N. Ook de medewerking van het personeel van de gemeente-secretariaat (met name de heeren F. van der Weiden en G. van Knegsel) voor de bevrijding was uitstekend. Alle ten dienste staande gegevens over Duitschers en landverraders werden ons verstrekt. Zelfs maakte de heer VAN DE WEIDEN rapporten over de sterkte van de aanwezige Duitschers en overhandigde die aan ons, omdat hij deze gegevens in zijn kwaliteit als gemeente-ambtenaar vlot kon verkrijgen.

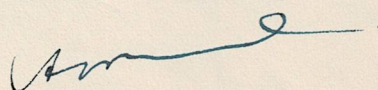
Over het algemeen heeft het bestaan van de P.A.N. voorkomen dat een wraak oefening van de zijde van het publiek en daardoor de chaos werden voorkomen.

-----

Ik hoop, dat dit verslag voldoende zal zijn. Het is een korte zakelijke samenvatting van het gebeurde (het bedoelt dit althans te zijn). Het is wat lang weggebleven, maar ik heb maar een heel klein beetje tijd. Ik moest dus iedere keer wat doen.

Tenslotte ga ik mijn relaas besluiten met de hartelijke groeten en de beste wenschen.

Met vriendengroet,  
A.C. Boekhoud.



↑ Weet jij, wat wij met ons illegaal werken eigenlijk bereikt hebben. Het lijkt er veel op, of het een schande is, illegaal geweest te zijn. Is dat ook niet jouw meening? ↓

219  
Dagrapport Rayon Veldhoven 14-15 September 1944. Elw

44159

Militair: Geen bezetting. Mil.verkeer overdag iets levendiger, vooral in richting Belg.grens. Gisteravond 10 uur een tank richt.B.grens. In de nacht vrijwel geen verkeer, behalve 3 tanks om 3 uur richt.B.grens. Door Zeelst kwamen enkele auto's, oa roode kruis. Gisterenmiddag explodeerden 4 granaten in het dorp Veldhoven, een doode. Schade aan huizen.

Verkenning bewees dat Bergeyk nog door D bezet was en dat eenige versterkingen werden aangevoerd, echter niet veel. Verkenningen gaan door. Wij hebben helaas moeten constateeren dat namen van onze commandanten in Eindhoven bij burgers bekend waren. Ook in het bruggehoofd was dit het geval, maar dat is mander erg. Wij zullen veiligheids maatregelen nemen, maar geheel te vermijden is het niet daar wij voor de voedselvoorziening in het half-openbaar optreden. Cp bij Mobilisatie is Locht 27, voorheen huize Müller. Daar is telefoon. Verder geen bijzonderheden.

Jaap voor X

In het vervolg gaan deze berichten ook naar Theo ten W. van ons. Kunt U ons nog 25 banden leveren? We hebben nog wat uitbreiding en de politie moet nog banden hebben. J. ✍

II

Dagrapport 15-17 Sept 1944. Rayonstaf Veldhoven.

44189

Militair: Bezetting alleen te Blaarthem aan de Ontginningsweg, vermoedelijk ongeveer 70 man, hebben gaten gegraven. Geen geschuts opstellingen. De heke troep stond juist op het punt op eigen houtje te vertrekken, toen een hoge Come ze weer in de gaten terugvloekte, gisteren middag. Gevechtswaarde dus niet groot. Ook langs Provinciale en Blaarthemse weg zitten er eenige, vlak bij de anderen.

Verkeer overdag gering, gisteren Zondag. Tegen avond wat meer, richting naar Eindhoven. Tegen de morgen colonnes waarbij ook pantserwagens. In de richting naar de grens gaan nog slechts enkele losse auto's per dag, in andere richting gaat veel meer, we hebben dus de indruk dat men vast wat aan het terugtrekken begint.

Verkenningen: Richting Reusel-grens. Bij splitsing van de weg Netersel-Hulsel 200 Duitschers een stuk geschut opgesteld. (Zondag morgen!-)

Richting Oirschot: In Oirschot ongeveer 400 D. Bruggen over Wilhelminakanaal opgeblazen, uitgezonderd ophaalbrug Middelbeers. Bij iedere brug, ook de opgeblazen, staan 3 stukken anti-tank geschut 8.8 cm, gericht naar het Zuiden. In de trajecten tussen de bruggen ook nog 3 stukken verdeeld. Verder eenige afweer tegen vliegtuigen. Niemand mag over de brug, onze verkenners gingen met evacueerende boeren over. Alles Z. van het kanaal moet ontruimen. Van Oirschot naar Boxtel over oude grintweg vrij druk verkeer richting Boxtel. Dit alles is een verkenning van Zaterdag!

Zondag avond kwamen 8 Engelschen met auto, afkomstig uit gevallen zweefvliegtuig, in Oerle en later in Veldhoven aan. Hebben contact met ze. In Oerle werden Maandagmorgen .7.30 twintig Duitschers gesignaleerd, die de indruk maakten vluchtelingen-onderduikers te zijn. Vertrokken richting Wintelre.

Zeelst werd gisteren morgen zinloos gebombardeerd, doel wwaarschijnlijk het vernielde en verlaten vliegveld. 20 doden onder Burgerbevolking en enkele zwaargewonden. Een onzer mannen onder de doden.

Bewaking huizen Zeelst voortgezet, voedselvoorziening op gang gehouden;

Electrische stroom verbroken, radio dus niet meer bruikbaar. Gaarne worden we op de hoogte gehouden van Radio-orders, evenals van militaire toestand, mede met het oog op de engelschen die hun inlichtingen van ons moeten hebben.

Voor-mobilisatie nog niet bevolen.

Jaap voor de R.C.

*Rapport over gedane verkenning*



P.A.N. te VELDHOVEN.

VELDHOVEN, 20-9-44.

Aan D.C. te EINDHOVEN.

Bij dezen doe ik U toekomen twee Russische krijgsgevangenen. Zij zijn door de Duitschers overgebracht naar Nederland en gedwongen om op het vliegveld te werken.

Zij zijn door de Duitschers zeer slecht behandeld. Vel slaag en weinig eten. BIJ een bomaanval op het vliegveld door de geallieerden zijn zij van het vliegveld te EINDHOVEN ontvlucht en ondergedoken en door ons verzorgd. Ik geef hen aan U over teneinde hen te doen overbrengen naar de geallieerden.

1e Krijgsgevangene-

Naam: LEVSWERIDZE JAGOR.

Voornaam: SPIDONIZE.

Legeronderdeel: Infanterist van het 125e regiment.  
Guardist Divisie Worosjilof.

Woonplaats: STALINGRAD, Worosjilovskaja ~~Wijk~~ Oelitsa  
No.-115.

Krijgsgevangene geworden op 26 Augustus 1943 op het front van Kursk.

Zij zijn gedwongen om op het vliegveld spitarbeid te verrichten.

2e Krijgsgevangene:

Naam: GOGSADZE,

Voornaam; SOELIKO.

Legeronderdeel: Infanterist 125e regiment der  
Guardist Divisie Worosjilof.

Woonplaats: STALINGRAD, Oelitsa Lenin No.-15.

Krijgsgevangene geworden op 1 Augustus 1942 bij  
WORONESJ.

Hij is gedwongen door de Duitschers om op het vliegveld spitarbeid te verrichten. Homsche behandeling ondergaan.

Deze persoon lijdt aan schurft op borst en armen.

De R.C. te VELDHOVEN.

Adri.

Dagrapport Veldhoven  
over het tijdvak 21 Sept 1944.

1. Militair: Gedurende de gehele dag trokken de geallieerde troepen met gevechtswagens en tanks in de richting Eindhoven en Wintelre. In de richting Eersel en op het vliegveld hadden zuiveringsacties plaats. (Op Halve Mijl werden Duitsers gesignaleerd die later weer weggetrokken bleken.)

2. Handelingen: Van Halve Mijl werden 5 Krijgsgevangenen gehaald. Verschillende van onze mensen waren de geallieerden behulpzaam als gids naar Eindhoven en vliegveld. Naar Halve Mijl hadden verkenningen plaats i.v.m. gesignaleerde Duitsers, die echter weer verdwenen bleken. Veiligheidsmaatregelen werden genomen i.v.m. enkele door de Geallieerden achtergelaten grachten in Broek en Kromstraat. De normale patrouilles deden dienst op de weg: ook de bewaking van radio's en geïnterneerde geschiedde normaal. Begrafenis Edmund Weber door I5 P A N mannen.

3. Buit. 1 Duits geweer, geladen met 5 patronen,  
Enige minuutje,  
Geweren en minuutje van de 5 krijgsgevangenen  
(zie 2)

4. Voedselvoorziening: Binnengekomen klachten over melkvoorziening in handen gesteld van opvolger R.C. Lijsten opgemaakt van geëvacueerden uit Eindhoven. Publicaties opgehangen en bij bakkers en winkeliers bezorgd.

5 Sterkte. Geen bijzonderheden.

6. Overige bijzonderheden. 2 Jongens uit Eindhoven door fosfor verbrand. Hulp verleend bij vervoer naar Eindhoven. Verbrande kleding enz. geborgen.

Geïnterneerde Mennings vrijgelaten.

Last gegeven tot reparatie van brug over de run op Heers, welke verzakt was. Zal volgens verklaring gemeente voorman hedenavond in orde zijn.

Onderzoek ingesteld naar werpen met een steen naar geall. wagens. Nog niet beëindigd; wordt hedenmiddag voortgezet.

Binnengekomen verzoeken om vervoer van zieken met verpleegster geregeld. Worden hedenmorgen naar en van Eindhoven vervoerd met ziekenauto.

Waarschijnlijk is R.C. der PAN te Bladel doodgeschoten door Duitsers.  
Casteren is niet te bereiken.

R. P. A. N. te Veldhoven

